

"Meie Uhtna valitigi aasta külaks!"
Margit Lichtfeldt. Vaata lk 8

IV aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT Märts 2021 • Nr 3 (39)

PALJU ÕNNE, EESTI!

Vabariigi aastapäeva aktusel jagati tunnustust ja tänu

Eesti Vabariigi 103. aastapäeva pidulikult aktusel 19. veebruaril tunnustati Sõmeru keskusehoones inimesi, kes on andnud Rakvere valla heaks oma panuse, teinud annetuse või hea teo, abistanud, hoolinud, märganud või aidanud kujundada valla head mainet. Volikogu esimees Peep Vassiljev ja vallavanem Maido Nõlvak andsid üle valla aumärgid, tänuplaadid ja tänukirjad, üritust sai jälgida otseülekandena veebis.

Valla aumärgi kauaaegse panuse eest valla arengusse pälvisid **Ülo Niisuke** ja **Janne Lainjärv**.

Valla tänuplaadiga **Hea Tegu 2020** tunnustati:

Riho Iskül – suurepärase koostöö eest valla arengukavast tulenevate tegevuste elluviimisel.

Janek Seidelberg – vabatahtliku töö eest suusaradade hooldamisel.

Siiri Kohver – valla spordielu hoogustamise, teravist edendava tegevuse ning vabatahtliku töö eest spordi- ja kultuuriürituste läbiviimisel.

Rainis Tõnnison – valla teede taristu tõrgeteta toimimise ja vabatahtliku panuse eest valla ürituste korraldamisel.

Reet Keskküla – ühinenud valla finantsvaldkonna töö suurepärase juhtimise ja korraldamise eest.

Sirje Veiman – eduka õigusala tegevuse eest valla esindamisel.

Nele Rogenbaum ja **Reimo Moor** – suurepärase koostöö eest valla arendamisel. **Külli Hallik-Vilu** ja **Elle Ulm** – lasteaijalaste arengut toetava järjepideva koostöö eest Sõmeru raamatukoguga, mis aitab kaasa armastuse kujundamisel kirjanduse vastu.

Vallavolikogu esimees Peep Vassiljev, aumärgi saajad Ülo Niisuke ja Janne Lainjärv koos vallavanem Maido Nõlvakuga. FOTO: MARIO MIKVERE

Hea teo plaadi koostöö eest valla arendamisel saab Nele Rogenbaum. FOTO: MARIO MIKVERE

Pidulikult aktusel pakkus muusikalist naudingut Duo Ruut. FOTO: MARIO MIKVERE

Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Naiskodukaitse Viru ringkond ja Maanteeamet on olnud vahvad koostööpartnerid erinevatel valla üritustel. FOTO: SIIRI SAARMETS

Aivar Lõhe – suurepärase koostöö eest valla vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimisel.

Kerli Kängsepp ja **Tiina Halling** – Rakvere valla noortemaleva algatamise ja korraldamise eest.

Zinaida Allas – panuse eest kauni ja puhta elukeskkonna kujundamisele Uhtnas. **Külli Öisma** – sponsorluse eest "Maal elamise päeva" raames toimunud rahvuslikul koertenäitusel.

Riina Türkel – toetava tegevuse eest vabatahtliku kriisinõustajana eriolukorra perioodil.

Vladimir Beljaev ja **Madis Mäe** – kauaaegse pühendumusega tehtud töö eest õpilasliinide bussijuhina.

Helle Pajula – südamega tehtud töö eest eakate toetamisel Uhtna hooldekodus eriolukorra ajal.

Oleg Gross – vallale kingitud kaitsevahendite eest.

Araik Karapetjan – Uhtna hooldekodule kingitud kaitsevahendite eest.

Andres Kurm – südamega korraldatud tegevuste eest noortele Keri saarel ning noorte loodus- ja seiklusmatkade juhtimise eest suvel.

Mart-Peter Laidroo – südamega panustamise eest Rakvere valla noorsootöösse ja kaasabi eest Kirju Liblika ürituste sarja korraldamisel.

Tänukirjaga peeti meeles:

Kristofer-Rudolf Kõrre ja **Hannaliisa Rebane** – esimese Rakvere valla noortevolikogu eestvedamise ning erinevate ühisürituste ja noorte veebiseminari korraldamise eest.

Paavo Basmanov, **Karoliina Kask** ja **Mait Sander Nõlvak** – aktiivse tegevuse eest Rakvere valla noortevolikogus ja erinevate ühisürituste korraldamisel.

Monica Jaanimets – Rakvere valla noortevolikogu tegevuse käivitamise ja koordineerimise eest.

Andres Lillemägi – hea koostöö eest spordiürituste läbiviimisel ning panustamise eest noorte vaimsesse ja füüsilisse arengusse.

Anniki Inno – hea koostöö eest spordiürituste korraldamisel.

MTÜ Berrymur orienteerumisklubi – hea koostöö eest spordiürituste korraldamisel.

Eesti Punase Risti Lääne-Virumaa Selts – meeldiva koostöö eest Kirju Liblika ürituste sarja korraldamisel ja sotsiaalvaldkonda panustamise eest.

Abipolitseinikud – meeldiva koostöö eest Kirju Liblika ürituste sarja korraldamisel.

Ivo Leek – südamega tehtud tegevused Rakvere valla noortele laagris Keri saarel ja noorte loodus- ja seiklusmatkadel.

Peep Rada – tänane MTÜ Keri Seltsi juhti isikliku panustamise eest Rakvere valla noorte suvise projektlaagri tegevustesse Keri saarel.

Lepna Ehitus OÜ ja **Roodevälja Uustalu OÜ** – hea koostöö eest Rakvere valla noortemaleva korraldamisel.

Juhised, kuidas igapäevaselt toetada enda vaimset tervist

Praeguses kiiresti muutuv ühiskonnas on pinged ja stress tavalised nähtused. Veel enam võimendab seda kõike praegune pandeemia, mille ajal on tekkinud ebakindlus isegi järgmise päeva suhtes. Samamoodi tekitavad lisastressi piirangud, millega võivad kaasned eneseisolatsioon olek, laste koduõpe või muud harjumatud situatsioonid. Kõik see kõrgendab meie ärevuse taset. Seetõttu oleks hea, kui tagataskus oleksid väikesed nipid, mida endale aeg-ajalt meelde tuletada, kui olukord keerulisemaks läheb.

Peab meeles pidama, et hea vaimse tervise valemiks on regulaarsus. Alustada tuleks unerežiimist. Ehk nii tööpäevadel kui ka nädalavahetustel enam-vähem samal kellaajal magama minna ja ärgata. Vabal päeval tund aega hiljem ärkamine ei ole probleemiks, aga lõunani magada siiski ei tasu, kui nädala sees on äratus kell 6 hommikul.

Hea enesetunne on tugevalt seotud ka toitumise ning liikumisega. Söögikorrad võiksid olla regulaarsed ja toitumine mitmekülgne. Päeval ajal võiks püüda olla füüsiliselt aktiivne, kasvõi teha väike jalutuskäik värskes õhus.

Soovituslik on iga päev kellegagi suhelda. Mure korral pöördu lähedase poole, sest nagu öeldakse – jagatud mure on pool muret. Kuid on ka hetki, kui peab lisaks mainitud soovitudele kaasama välise abi. Mitmete vaimse tervise murede (nt ärevus ja depressioon) kohta on olemas erinevaid videoid, heliklippe ning kirjalikke juhiseid, mis selgitavad, kuidas olla hetkes ja oma hirmudega hakkama saada. Neid leiab näiteks Peaasi.ee kodulehelt. Tihtilugu on just rääkimine see, mis enim aitab ning on hetki, kus oleks vaja rääkida kellegagi, kes võtaks sind kui puhast lehte. Selle jaoks on loodud Eesti Psühhiaatrite Seltsi Noorpsühhiaatrite sektsiooni ja MTÜ Peasjad koostööprojekt, mille kaudu saavad soovijad tasuta vaimse tervise alast veebinõustamist. Internetis on võimalik broneerida endale aeg lehel <https://registratuur.peaasi.ee/kriisi>. Projektiga seotud nõustajad kuulavad su ära ja annavad nõu. Vahel ainult sellest piisabki. Kui on vaja rohkem nõustamisi, siis projekti raames saavad kõik vähemalt 27-aastased inimesed viis tasuta veebinõustamist. Noorematele soovitage MTÜ Peasjad noortenõustamist. Nõustajaga rääkimine ei ole ebataoline ega näita, et oled nõrk. Pigem vastupidi – on loogiline, et mure korral pöördud kellegi poole, kes teemat rohkem valdab, kuulates tema nõuandeid.

Need lihtsad juhised on arvatavasti igale inimesele teada, kuid raskematel perioodidel kiputakse neid unustama. Seega on nende meeldetuletamine alati kasulik. Kui näed sõpra-tuttavat, kellel on raske hetk, siis kuula teda ning maini, et enesetunnet saab parandada une, toidu, liikumise ning suhtlemisega ja kui on vaja natuke rohkem tuge, siis nõustajaga arutamine on samuti väga kasulik.

KRISTA TOMSON

Viljandi Haigla psühhiaatriasakonna tegevusjuhendaja, vaimse tervise nõustamise projektijuht

MAGDA KÕLJALG

psühhiaatria arst-resident, vaimse tervise nõustamise ekspert

Meie inimesed

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

Kallid vallaelanikud! Kujutagem end korraks ette veidi üle saja aasta tagusesse aega, kui 23. veebruaril 1918 kell kaheksa õhtul kõlasid Pärnu Endla teatri rõdult järgmised sõnad: „Eesti! Sa seisad lootusriikka tuleviku lävel, kus sa vabalt ja iseseisvalt oma saatust võid määrata ja juhtida! Asu ehitama oma kodu, kus kord ja õigus valitseks, et olla vääriliseks liikmeks kultuurrahvaste peres! Kõik kodumaa pojad ja tütreid, ühinegem kui üks mees kodumaa ehitamise pühas töös! Meie esivanemate higi ja veri, mis selle maa eest valatud, nõuab seda, meie järeltulevad põlvkonnad kohustavad meid selleks.“

Usun, et oleme neid sõnu meeles pidanud ja tänane Eesti on heades kätes. Omavalitsused on peale haldusreformi tugevamad, kui varem ning meilgi on, mille üle uhkust tunda.

Vallal, kogukondadel ja elanikel on üksteisele nii palju pakkuda. Soovin, et meil oleks silmi seda näha, südant seda armastada ja teotahet õigeid asju ellu viia, mis meid ühiselt õnnelikuks teevad. Öeldakse, et kui tahad ise õnnelik olla, tuleb teha teised õnnelikuks. Üheskoos tegutsedes on võimalik seda õnne luua. Täna südamest meie valla aktiivseid kogukondi. Eelkõige soovin esile tõsta Uhtnat, Ubjat, Vaeküla, Veltsit ja Arknat, kes koos tegutsedes loovad oma kogukonnale väärtust ilma rahalist kasu saamata.

Tegevusi tehakse südame ja hingega, sest emotsionaalne ning sotsiaalne kasu, mis selle eest saadakse, teeb südame soojaks ja paneb silmad särama.

Kallid inimesed, õnnitlen Uhtna kogukonda Lääne-Virumaa aasta küla tiitli võitmise puhul. Tunnustus ei saa tulla tühjale kohale. Võidu võti on ühte hoidev ja koos tegutsev kogukond, mille tulemusel on sündinud aktiivsed kultuurikollektiivid – Uhtna mandoliiniorkester, naiskoor ja rahvatantsijad. Nutikate lahendustena hakkasid hindajatele silma lasteaiad

Täna kõiki, kes sellel keerulisel ajal on alternatiivseid lahendusi pakkuda suutnud. Meie õpetajad ja noorsootöötajad on olnud kangelased. Ühe päevaga minna kontaktõppest distantsõppele on suur väljakutse. Täna selgi päeval tuleb paljudel õpetajatel teha kahte asja paralleelselt, kus pool klassi on koolis ja teised kodusel õppel. Te saate sellega hakkama ja teil jätkub veel jõudu meie laste vaimset tervist ja positiivseid emotsioone tugevana hoida.

Erilist tänu soovin avaldada meie valla noorsoo-

sega saabuks justkui soojus ja päikesevalgus. Nende sõnadega tahan tänada oma meeskonda ja valla- volikogu liikmeid. Koostöö ja ühtehoidmisega võib liigutada mägesid. Tulemusliku meeskonnatöö eeldus on soov koos eesmärgini jõuda. Ausus, avatus, abivalmidus, andestamine ja teiste inimeste austamine on märksõnad, mis meid ühendavad. Seda järgides on palju vähem konflikte ja segadusi – me oleme siirad ja heasoovlikud. Siiski tuleb ka meil ette olukordi, kui on vaja teadlikult andestamist praktiseerida – nii iseenda kui töökaaslaste suhtes. Seepärast on võime andestada üks olulisemaid inimlike väärtusi – hoiame seda ühtsust ja koostöötahet. Aitäh, et te olete olemas sellisena nagu te olete.

Vallal läheb siis hästi, kui siin elavad edukad, õnnelikud ja endaga hakkama saavad inimesed. Et seda saavutada peab meil olema tugev sotsiaalsüsteem, mis ei tegele ainult tagajärgedega, vaid aitab õigeaegselt probleeme ennetada. See aga nõuab varajast märkamist, info kogumist ning analüüsi ja sotsiaalprobleeme vältivate tegevuste elluviimist. Head koostööd riigiasutuste, perearstide, lasteaiad ja kooliõpetajate, noorsootöötajate, kogukonna ja lastevanemate vahel. Eakatele erinevate tegevuste pakkumist, et keegi ei peaks ennast üksiku ega abituna tundma. Selle elluviimiseks lõime sotsiaalkaitse ennetustöö spetsialisti ametikoha ning märtsist alustame uue töötajaga valdkonnaülese ennetustööga. Olen väga lootusrikas, et sotsiaalvaldkonna probleeme ennetades oleme edukamad, kui ainult tagajärgedega võitluses ning meie vallas on selle tulemusena veelgi rohkem õnnelikke inimesi.

Head inimesed, olgu teie aasta täis rahu ja armastust.

Olge hoitud, elagu Eesti!

Tunnustus ei saa tulla tühjale kohale. Võidu võti on ühte hoidev ja koos tegutsev kogukond.

aiavõrgule üles seatud näitus, mida võib imetleda igal ajal ja iga ilmaga, „mobiilne kultuurimaja“, kus sügisel korraldati nostalgiline kolhoosipidu. Kogukonda liitvaid tegevusi on palju nii spordi- kui kultuuri- valdkonnas. Soovin Uhtnale edu üleriigilisel aasta küla konkursil, kus ta esindab Lääne-Virumaad ning kõigile meie kogukondadele tegutsemislusti. Teadke, et vald toetab teie initsiatiivi ja tegutsemist.

Meie noortest sõltub Eesti ja valla tulevik. Seetõttu on ääretult hea meel, et lõpuks on meie vallas tegutsemas aktiivne noortevolikogu. Soovin teile indu, tarkust ja energiat edasi tegutsemiseks, millega saate näidata, et meie valla tulevik on heades kätes.

Erilist tähelepanu palvis nende poolt korraldatud vaimse tervise konverents. Täna olukorda arvestades, on antud teema eriti aktuaalne. Teadmised ja oskused, kuidas oma vaimset tervist hoida ning riske vältida, on kõigi jaoks oluline tarkus, sest isolatsioon, vähene suhtlemine ja üksindus on tänase kriisi märksõnad.

töötajate tegevuste eest, mis te kevadise koroonapiirangute ajal suutsite välja mõelda ning meie noortele pakkuda. See oli imetlusväärne. Sain teie eeskujul jagada kõikidele Virumaa valdadele, näidates, et olulisem on noortele pakkuda uudseid tegevusi ning mitte mõelda ainult noortekogunemiste laiali- ajamise peale.

Soovin tänada ka meie valla ettevõtteid. Meie inimestel on tööd ja leiba, suuremad koondamised on suudetud ära hoida. Koostööd tehes saame olla veelgi tugevamad. Sellel aastal plaanime valla ettevõtetega rohkem kohtuda ning omavahelist infot jagada. Ettevõtete ja kohalike omavalitsuste koostöö uuringust tuli välja, et oluliseks peetakse omavalitsuse head mainet, et siia investeerida, samuti omavahe- list suhtlust ja infovahetust, et üheskoos elukeskkonda arendada. Esimene suurem kohtumine valla ettevõtetega toimub 29. aprillil.

On inimesi, kes on nii säravad, südamlilikud, lahked, rahulolevad, et sa tunned tema juuresolekul vaistlikult, et see mõjub sulle hästi, tema tupp astumi-

olla kodus ja kõndida õues minna metsa ja rääkida puuga tunda tuksumist oma põues saada hakkama vähega: hääle pildi ja tähega.

(Juhan Viiding)

Õnnelaul

Milline õnn on tohtida tunda milline õnn on tohtida mõelda kujuta ette – mõtle mis tahad kujuta ette – vaata mis näha keegi ei keela silmadel näha keegi ei pane vaatamist pahaks keegi ei pane nägemist pahaks

alati tohib midagi tunda isegi tõde võib tahta tunda tõde võib isegi tahta teada hoida teadmatust enda teada hoida tundmatut enda tunda laulda laulu kinnise suuga laulda laulu lahtise suuga

OMA MUREGA EI PEA OLEMA ÜKS!

Registreeru tasuta veebinõustamisele
REGISTRATUUR.PEAASLEE/KRIISI

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262, 325 7740
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Lasila lasteaia sünnipäev

MAARIKA KUDI
lasteaiaõpetaja

25.–29. jaanuarini tähistasime Lasila lasteaia sünnipäeva. Nädalat alustasime vestlusega maja ajaloost, kus õpetaja Eda Kangur meenutas, kuidas toimus lasteaed kolhoosi ajal. Lastele valmistas üllatust, et lapsed pidid lasteaias olema terve nädala, mis tähendas seda, et lasteaias ka ööbiti. Saime teada, et peaaegu kõikidel praegustel kasvandikel on keegi kunagi käinud selles lasteaias – ema, isa, õde, vend või keegi vanematest sugulastest.

Tordilt on näha, kui vanaks meie lasteaed sai. Vilistlased ja endised töötajad pange tähele ja olge ootel!

FOTO MAARIKA KUDI

Järgmisena võtsime ette voolimise teemal „Minu lemmik mänguasi lasteaias“. Selgus, et poistele meeldivad lego klotsid ja tüdrukutele Barbie nukud. Ühise lemmikuna nimetati puldiautot. Harjutasime ka Jenka-samme, mis tulid just poistel hästi välja. Vesteldes lastega selgus, et lapsed tahaksid hommikul kaua magada ja alles siis tulla lasteaeda sõpradega mängima.

Kokatädi Ulvi Kivimäe oli varunud meie jaoks biskviiti, jogurtit ja marju. Nendest valmiski sünnipäevatorit. Kõige toredam oli laste jaoks marjade paigutamine tordile. Mõne marja sai ka suhu pista.

Reedene päev oli täielikult tegevuste vaba, sest toimus lasteaia sünnipäeva mängupidu, kus laulsi me, tantsisime, mängisime ja maiustasime tordiga. Korraldasime ka lasteaia teemalise viktoriini.

Kõige lõbusam oli see päev kolmele lapsele, kes ei pidanud lõunapausi pidama, sest nemad läksid koolimajja esinema, kus tähistati samuti lasteaia sünnipäeva. Kooli 235. aastapäeva puhul toimub seal viktoriinisari ning seekord oli see pühendatud lasteaiale. Vestlema oli kutsutud endine kauaaegne õpetaja Leili Neeme.

Sõbrapäeva jäi meenutama südamepuu

Sõmeru noortekeskus kutsus sõbrapäeva eel keskusehoone juurde, et kõndida lumele südamed, nii sündiski SÜDAMEPUU. Tänu Janek Seidelbergile, sai südamepuu droonipiltidele jäädvustatud ning Siiri Kohverile, kes ideedega kaasa tuli ja osalejaid pärast lumes sumpamist sooja tee ja magusa amp-suga kostitas.

SIRLE PIHLAK
Sõmeru noortekeskuse
noorsootöötaja

Talvine veeohutuskursus andis uusi teadmisi

FOTOD: SIRLE PIHLAK

MTÜ Sõmeru Start sai toetuse Kogukondliku turvalisuse 2020. aasta Lääne-Virumaa toetusvoorst projektile „Talvine veeohutus ja turvalisus“, mille eesmärgiks oli kaasa aidata turvalise elukeskkonna loomisele Rakvere vallas. Kursus toimus 20. veebruaril Toosikannu puhkekeskuse territooriumil mittetulundusühingu Selts Eesti Vetelpääste veeohutuskursuse raames, koolitajaks Gert Teder.

Osales 10 noortega töötavat inimest.

PIRET LAIDROO
noorsootööpetsialist

Otsime pilte!

Juunis tähistab Uhtna piirkond oma hariduselu juubelit, mille raames valmib Uhtnasse uus aianäitus Kaunis Kohala.

Sellega seoses otsib Uhtna raamatukogu vahvaid pilte Kohala koolimajast ja selle ümbrusest (nt staadion, väljujula), mida uuel aianäitusel eksponeerida.

Fotosid saab tuua Uhtna raamatukokku, kus need sisse skaneeritakse ja omanikule tagastatakse või saata võimalikult suure resolutsiooniga jpg-failina uhtnark@rakverevald.ee

Tegus aasta algus Veltsis

MAIRIT GREEK
lasteaiaõpetaja

Veltsi lasteaed-alkkoolis on olnud aasta algus väga toimekas. Alustasime metsloomade nädalalaga, mille puhul toimus nii koolis kui lasteaias stiilipäev „Loomad lahti“. Lapsevanemad ja lapsed nägid palju vaeva ja sel päeval jooksid majas ringi nii tuntud kui tundmatud üllahedad loomad. Nädala jätkuks käisid lasteaiälapsed Tibude ja Lepatriinude rühmast metsloomadele süüa viimas. Veelkord sai üle korratud, miks on vaja metsloomadele talvel süüa viia. Lumi oli paks ja paras ettevõtmine oli selles sumbata, aga lõpptulemus oli väga üllas ja loomadele sai kaetud pidulik söögilaud.

Esmakordselt toimus Veltsis **laternamatk** ja seda MTÜ Veltsi Küla Seltsi projekti „Noored liikuma“ raames. Matkama olid tulnud õpilased, lapsevanemad ja õpetajad ning Veltsi ja Arkna noorteka lapsed. Laternamatkal käidi aaret otsimas ning õpetaja Anneli Martinsoni koostatud metsamängu pani ajud ragisema ja tekitas palju elevust. Õpetaja Margit Kaare väljamõeldud teekond oli mitmepalgeline ja põnev. Rajamärgid ja mängupaigad olid säilitatud loomade jälgedega ja kitsede magamistubade juurde. Uudistamist teekonnal oli palju ja pimedus pakkus lisapõnevust. Matkarada

Loomad lahti. 1.-2. klass.

FOTO: ANNELI MARTINSON

FOTO: MAIRIT GREEK

Tibude rühma lapsed joonistavad ühist sõbrapäevakaarti.

Laternamatkal.

FOTO: ELIN LEMBERG

viis perekond Kuusalu muinasjutulise kodu õuele, kus oli ka peidetud aare. Perenaine ootas matkajaid sooja tee ja viineripirukatega. Huvitavaks kogemuseks oli nelja taimetee mõistatamine.

Sõbrapäeval saime terve majaga saalis kokku, et iga rühm ja klass saaks joonistada oma sõbrapäevakaarti „Minu sõber Eesti.“ Tööd said erinevad ja huvitavad, puudutades nii sõbrapäeva kui ka Eesti Vabariigi sünnipäeva. Li-

FOTO: MAIRIT GREEK

Loomade toidulauda katmas. saks kuulutati välja lasteaias mõlema rühma ja kooli kõige sõbralikum tüdruk ja poiss, kelle lapsed olid ise valinud. Kooli kõige sõbralikum tüdruk ja poiss etendasid sel aastal presidendipaari ning võtsid pidulikult aktusel külalisi vastu.

Vastlapäeval lustisime taaskord terve majaga tuisust ja tuulest hoolimata. Külalplatsil said kõik soovijad pika liu lasta. Sinna matkates ja tagasiteel oli aga neli peatuspunkti tegevustega. Sai kõndida ja seista sassi aetud käskluste järgi, palli edasi anda nii, et see maha ei kukuks, järjest suureneva grupiga liikuda ühest punktist teise, et ükski kaaslane maha ei jääks ning roomata vaikselt ümber draakonipesa, et looma mitte üles äratada. Majas oli väsinud tagasiõudnutele kosutuseks

hernesupp ja vastlakukkel. Sel aastal saame rõõmustada lume üle ja elus hoida traditsioone, nii nagu on kombeks!

Eesti Vabariigi 103. aastapäeva tähistati Veltsi lasteaed-alkkoolis väga pidulikult. Esmalt võtsid kõiki lapsi ja õpetajaid saalis vastu kooli kõige sõbralikumad tüdruk ja poiss – Ellinor ja Voldemar. Viisakalt kummardades või nixu tehes soovisid külalised presidendipaarile Eesti sünnipäeva puhul õnne. Pärast vastuvõttu kõlasid kodumaa sünnipäeva auks uhked laulud ja luuletused. Pärast aktust oli bankett limonaadi, kiluvõileibade ja muffinidega, mis olid kaunistatud eesti lippudega. Laste rahulolevatest nägudest võis lugeda, et kõik jäid sünnipäevapeoga rahule. Palju õnne Eesti!

Matkahullus on vallutanud valla

Projektist „Käsi käes looduse ja tehnikaga“

PIRET LAIDROO
MTÜ Sõmeru Start

12. veebruaril toimus Sõmeru noorte loodus- ja tehnika- majas 2-aastase MTÜ Sõmeru Start ja Ubja külaselts Linda ühisprojekti lõpetamine. Kogemusliku õpiprojekti „Käsi käes looduse ja tehnikaga“ elluviimist toetas PRIA Leaderi meede ligi 10 000 euroga. Projekti peamiseks eesmärgiks oli Rakvere valla noorte kogemuste omandamine läbi põnevate ja arendavate käeliste ja elamuslike õpitubade ning laagrite ja matkade. Samuti silmaringi üldine avardamine ning omavahelise koostöö arendamine ühiste tegevuste kaudu. Projekti raames toimus 2019–2021 aastal 8 tegevust ning lõpuüritus, milles võttis osa ligi paarsada osalejat.

Alustasime 2019. aastal Ubja külaselts Linda poolt juhendatud keraamika õpitubadega, mille raames valmisid noortel unikaalsed ruunimärkidega ehted, kausid ja kruusid. Järgnes suvine akvarellilaager Keri saarel akvarellist Gennadi Lapini juhendamisel ning jalgsimatka loodusgiid Martin Suuroja juhtimisel mööda matkateed läbi mere Vilsandi saarele. Viimasena nimetatud jalgsimatka oli planeeritud 5-päevase matkalaagri „Rannajoone retk“ proovi- ehk õppematkaks enne põhimatka toimumist.

2020. aasta alguses toimusid laserlõikuse ja -graveerimise õpitoad noortele õpetaja Toivo Reinsoo käe all.

Peale COVID-19 eriolukorra ja piirangute lõppu toimusid suvel nii 5-päevane matkalaager „Tipuvallutusretk“ Soomaal Tipu looduskoolis kui ka 5-päevane matkalaager „Rannajoone retk“, mis viis osalejad jalgsi mööda randa Toilast Kundani.

Akvarellilaagri lõpuring, kus vaadati tagasi kogu laagriajale Keri saarel.

Õhturing Tipu looduskoolis Soomaal 2020. a suvel.

Sügisel sai teoks 2-päevane „Tipuvallutusretk“, kus osalejad vallutasid Eesti põhjarannikul asuvate 10 kõige kõrgema rändrahnu tippe. Matka juhendas loodusgiid Andres Kurm. Köietöö ja turvalisuse tagamisega tegeles liikumis- ja matkaringide juhendaja Mart Laidroo.

5-päevasel Rannajoone matkal 2020 suvel.

FOTOD: ERAKOGUST

Samal ajal alustasid tegevust Toivo Reinsoo juhtimisel Sõmeru noorte loodus- ja tehnikamajas ning Ubja külakeskuses roigasmööbli valmistamise õpitoad.

Veel viimasel hetkel detsembri alguses, kui COVID-19 taas oma võimu näitama hakkas, jõuti ära teha ka viimane projekti aktiivne tegevus – mägironimise õpituba, mis korraldati koos Saue avatud noortekeskuse matkaringiga Pakri poolsaare rannikul kogenud alpinist Üllar Põllu juhtimisel.

Projektide tulemusena on viimaste aastate jooksul märgata noorte suurenenud huvi loodus- ja matkategevuste vastu. Kui aastaid tagasi ei tulnud noored külmade ilmadega toastki välja, siis nüüd ei ole probleemi ka suuremate miinuskraadidega toimuvale õuetegevusele osalejaid leida.

MTÜ Sõmeru Start plaanib ka edaspidi jätkata loodus-, seiklus- ja matkategevustega Sõmeru noorte loodus- ja tehnikamaja raames.

Aitäh headele koostööpartneritele projekti tegevuste elluviimisel – Ubja külaselts Linda ja Rakvere valla kõik noortekeskused ning MTÜ Seiklusmatkad!

Matk koolijuhi silmade läbi

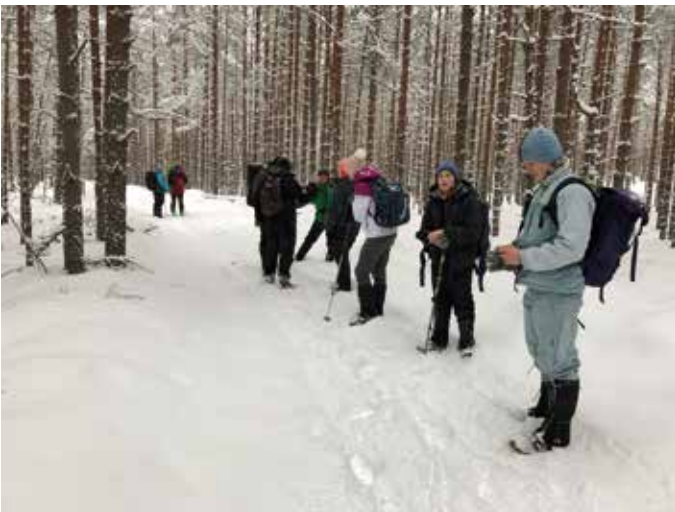
EGLE NEUHAUS
Uhtna kooli direktor

“Ah-ah, sa lähed sinna rabasse, kus on see laudtee,” reageeris mu 7-aastane poeg teate peale, kui ütlesin, et lähen 2-päevasele matkale. “Ei, ikka päris matkale!” pidasin vajalikuks täpsustada. Nüüd tekkisid nagu ühest suust küsimused kõigilt lastelt. Näis, et nad olid pisut nõutud, sest looduses oleme perega liikunud palju. Ilmselt olime seda ka vahel matkamiseks nimetanud. Ja nüüd siis äkki selgus, et see ei olegi päris matk. Sain ühtäkki aru nii sellest, kuidas aeg vormib mõisteid, kuidas me oleme millestki kaugenunud, kuid eelkõige sellest, et mul oli nüüd üksjagu selgitamist. Ja ma tahtsin seda selgitada. Samavõrd neile kui endalegi lapsevanemana.

Tõepoolest, jaanuaris võtsime Rakvere valla noortega ette matka Oandu-Ikla matkarajal. Kokku sai kahe päevaga läbitud 40 kilomeetrit, võetud lumevanni ja ööbitud nii telgis kui ka päris lageda taeva all. Me ei teinud seda niisama. Jah, meil oli tohutult tore, kuid see oli vaid meeldiv kõrvalprodukt. Aga kõigest järjekorras.

Lapsevanematele anti teada planeeritavast matkast ning päris mitmed lapsed avaldasid ootusärevalt soovi osaleda. Mis aga juhtus pärast seda, kui saadeti täiendav info selle kohta, kuidas matkaks valmistuda, oli üllatav ja ootamatu. Selgus, et “päris matk” oli paljudele lapsevanematele sama ootamatu kui minu lastele. Osalejate arv kahanes oluliselt. Võib-olla olen ebaõiglane ja teen meile kõigile liiga, kuid juba nimekirja „mida kaasa võtta, kuidas valmistuda“ lugedes sai selgeks, et me vist päris hästi ei oskagi enam endale defineerida „matka“ muudmoodi, kui tunnise jalutuskäiguna mööda turvalist puhtakslükatud laudteed – käd taskus, tossud jalas ja pakkluud paljad.

Nüüd oli selge, et meil tuleb valmistuda matkaks, mis kestab kaks päeva ja kulgeb mööda rada, mis polegi päris rada – pigem lummamattunud siht, mis annab esimesele „õnnelikule“ võimaluse mõõta, kas lumi ulatub põlveni või vöökohani. Järgnevad matkasellid olid juba rohkem informeeritud ja said käia esimeste jälgedes. Võite uskuda, see ei olnud eriline eelis. Raske esimene päev lõppes ööga 0,5-tärnihotellis – seinad olid ümber, katus pea kohal ja õhtul pakkus lohtu ahjusoojus, kuid seal ka telgi mugavused lõppesid. Koitis uus päev ja ... ja me ei läinudki koju,

Matkalisel Oandu-Ikla matkateel.

FOTO: EGLE NEUHAUS

vaid alustasime uut päeva. Sama raske ja sama pikk. Juba see teadmine sundis asju valides ning kaasa pakkides mõtlema, kuidas riietuda, et ei hakkaks külm. Kuna maastik oli raske, pidi samal ajal ka mõtlema, et ei hakkaks palav. Ja et teekond oli pikk, tuli planeerida, kuidas see vastu pidada füüsiliselt ning vaimselt. Külma, jalgade hõõrumised, esmaabitarbed, söök, jook, füüsiline eneseületus, vahetusriided, magamisriided, magamiskott, alusmatt jne. Ei ole laudteed ega võimalust hüpata sooja autosse. Sinu heaolu päris matkal sõltub otseselt sellest, kui palju sa panustad ettevalmistusse. Sinu toimetulek sõltub sinu

ettenägelikkusest. Kuid kuidas valmistuda milleski, mille kohta ei ole sul eelnevaid teadmisi ja kogemusi. Õnneks olid matka korraldajateks meie oma valla kogenud matkajuhid, kes olid ilmselt kunagi kõik head ja vead omal nahal järele proovinud ning teadsid küllalt hästi anda nõu. Ikka selleks, et matk oleks turvaline ja mõnus.

Ma ei hakka kirjeldama seda tohutut looduse ilu, emotsioone ja imetlust laste võimekuse üle. Mul on ka raske kirjeldada seda südantsoojendavat tunnet, nähes lapsi matkajärgselt õhinal enda üle uhkust tundmas või tajudes, kuidas õhtul väikeses telgis enda mõtteid jagades ning uskumatut eneseanalüüsi tehes kaovad kõik barjäärid kahe niivõrd erineva põlvkonna vahel. Mul on lõpuks raske nimetada väga palju paremaid ja konkureerivamaid õpimeetodeid kui päris matk. Ja ma ei ole ilmselt varem sellele haridusjuhina ka nii mõelnud, kuid lõhkudes kauni matkalummuse killukese bürokraatiaga, siis matk oleks justkui kange kontsentraat riikliku õppekava üldpädevustest. Või ehk ma ei lõhugi sellega midagi, vaid muudan kauni kaunimaks. Üldpädevused on justkui vundament lapse hariduslikus terviklikuks kujunemises. Kui see vundament on nõrk, ei ole lootust ka selleks, et eripädevusteks oleval seinad ja katus pikalt püsti püsivad. Riiklik õppekava räägib kaheksast üldpädevusest. Need on kultuuri- ja väärtuspädevus; sotsiaalne ja kodanikupädevus; enesemääratluspädevus; õpipädevus; suhtluspädevus; matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus; ettevõtlikkuspädevus ja digipädevus.

On veelgi uskumatum, kuidas suurt osa neist pädevustest on matkal võimalik arendada juba erilise pingutuseta – kas pole mitte just see omaette eesmärk, et omandataks uusi teadmisi ilma, et oleks arugi saadud, et seda tehti. Ilma, et oleks olnud lõpmata raske. Matk katab pädevusi suurepärast. Alates ettevalmistusest kui õpipädevusest, mis on matkal läbiv pädevus. Keeruliste olukordade lahendamine, omavaheline koostöö ja matkaväsimusest tingitud situatsioonide lahendamine, sh kaasteeliste arvestamine. Eriarvamustest kompromissi leidmine. Loodusteadused kui ellujäämise elementaarsa, digipädevus kui nutiseadme kasutamine positsioneerimiseks, tundmatute taimede-lindude määramiseks jne. Olukordade lahendamine ja loovus kui ettevõtlikkus jne. Kas pole mitte suurepärane? Ja see ressurs vedeleb meie endi silme all!

Seega, mingem õige kõik metsa!

Matkata saab iga ilmaga

ELIN LEMBERG
Arkna noortekeskuse
noorsootöötaja

Pakaselisel talvapäeval on mõnus end teki sisse mässida, põnev raamat kaaslaseks võtta ja jäälilledega kaetud aknast laia lund imetleda. Kui tuleb tahtmine krõbedaid miinuskraade kaunil loodusrajal nautida, siis on õhtul koju jõudes hea sooja teki alla pugeda. Rakvere vallas leidub aga neid noori, kes jätsid harjumuspärased mugavused selja taha ja veetsid ühe öö ja päeva metsas.

Retke õnnestumisel on kõige tähtsam ettevalmistus

Talvises metsas ööbimine erineb suvisest retkest väga palju. Suurimaks väljakutseks on võitlus külmaga. Oluline on selga panna talvisteks tingimusteks mõeldud riided ja kaasa võtta piisavalt vahetusriideid. Noored teadsid, et retke õnnestumiseks tuleb kaasa kutsuda kogenud matkajuhid, kes aitaksid kõik olulised ettevalmistused ära teha ja nõu anda. Kuna planeeritud päevaks ja ööks ennustasid ilmajaamad kuni -20C°, tuli kaasa võtta köetavad telgid. Oli ka neid julgeid, kes veetsid öö õues, kuid tagavaraplaanina oli koht ahju ääres kõigil olemas. Kuna põhiline külm tuleb maapinnalt, on vaja enda ja lume vahele panna palju kihte. Kaasa võeti ka välivoodid, et maapinnast veidi kõrgemale saada. Nii suvisel kui talvisel matkal on oluline söök ja jook. Enne metsa minekut tuleb valida koht, kus tohib teha lõket, et teed keeta ja toitu valmistada. Seekordseks retkeks valiti RMK lõkkekoht, kus oli kõik vajalik olemas. Vanasõna ütleb, et metsa puid kaasa ei võeta, aga talvistes oludes peaks seda siiski tegema. Metsas lume alt on raske kuivi puid leida ja öösel telki küttes kulub neid palju.

Kohale jõudes tuleb kõik olulised asjad päevavalgel ära teha

Metsa ööbima minnes on lisaks teadmistele ja oskustele tähtsal kohal hea meeskond. Kuna talvapäev on lühike, tuleb kõik suuremad asjad varakult ära teha. Köetavate telkide üles panemine on suur ettevõtmine ja iga meeskonna liikme abi on tähtis. Telgi alune plats tuleb lumest puhtaks lükata, ahjule sobiv koht leida, tugipostid paika sättida ja vaiad maasse lüüa. Lumest võib puhtaks teha ka põhilised käimise teed ja lõkke ümber oleva platsi. Päeval on hea ka magamisasemed valmis panna, et õhtul väsinult kohe põhku pugeda saaks.

Õigel loodusretkel on aega ka puhkamiseks ja looduse nautimiseks

Kui ettevalmistused tehtud, ahjud soojad, lõke mõnusalt praksumas ja supp pajas podisemas, on õige aeg puhata ja nautida talvist ilu. Kuna krõbe külm ei lase kauaks ühe koha peale jääda, tuleb kogu aeg liikuda. Lumises metsas on üheks lummapuhtaks tegevuseks lume raskuse alla mattunud puude raputamine. Alla sadav lumi pakub maagilist vaatamängu ja raskuse alt vabanevad puu ajab end taas uhkelt sirgu. Puude raputamine andis matkasellidele mõnusalt sooja ja tegevust oli pimedas saabumiseni. Kui õues hakkas hämaruma, oli aeg minna metsa peidetud aaret otsima. Aarete jaht koosneb reeglina kahest komponendist – aktiivsest liikumisest ja ajude ragistamisest. Osalejatel oli võimalus taskulambi abil helkuritega tähistatud teekonnal aaret otsida, pimeduse hirmuga vastamisi seista ja aardekirstu lahti muukida. Alguses meenutas kirstu avamine üksikul saarel kookospähkli avamist. Kasutati kõiki käepäraseid tööriistu – kive, puid, lund, küüsi ja hambaid. Metsas viibimine toob välja meie ürgse loomuse. Kui kõik meetodid läbi katsetati, jõuti ka koodluku avamiseni.

Pimeduse saabudes minnakse lõkkele üha lähemale

Kui iga päev metsas ei uita, siis võib pimedus veidi kõhedust tekitada ja kaugelt kostuv huntide ulgumine toob istujad lõkkele lähemale. Kui öiseks retkeks on valitud õige päev, siis võib lõkke ääres sooja teed juues nautida maagilist tähistaevast. Ka seekord oli õige päev valitud ja vaatepilti nautides möödusid tunnid minuti-

Köetavad telgid.

tena. Õues maitsevad kõik toidud hoopis paremini. Toki otsas küpsetatud vorst, lõkkel röstitud leib ja parajalt tomatikastet on sel hetkel parem kui ükskõik milline peen restoraniroog.

Magama minek nõuab ettevalmistusi

Kõige tähtsam on end külma eest kaitsta. Esimese asjana tuleb vahetada päeval seljas olnud riided puhaste ja kuivade vastu. Niiskete riietega magades hakkab külm. Kasuks tuleb ka enda pesemine. Matkadel on selle jaoks suureks abiks niisked rätikud, mis aga sellise pakasega olid jäänud läinud ning neid tuli ahju ääres või lõkkel sulatada. Julgemad pesid end lumega. Kuna öö jooksul ei tohi telkides ahjud kustuda, tuleb kokku leppida, kui kaua ja millistes vahetustes tuld valvatakse. Tulevalvur peab ahju puid juurde panema ja enne uinumist järgmise valvuri üles ajama. Kui valvur jääb magama ja ahi kustub, läheb telgis väga ruttu külmaks ja krõbedate miinuskraadidega läheb niiskeks köetud telk peagi jäänud. Nii juhtus ka seekord. Soojades telkides olid alguses ukсед ja aknaid lahti, magamiskoti hõlmad laiali ja nauditi kuumahju soojust. Kui aga öösel valvur magama jäi ja tuli kustus, mässisid magajad end nagu liblikad kookonisse. Magamiskoti lukk tõmmati kinni ja nõõrid nii pingule, et nina otski välja ei paistnud. Kui see piisavalt sooja ei andnud, tuli hakata uuesti kütma. Õues magajatel tule valvamise muret ei olnud, nemad pidid hakkama kohe külmaga võitlema. Enda alla tuleb panna palju kihte, suureks abiks on lambavill ning külma ja sooja peegeldavad matid. Kui ühest magamiskotist jääb väheks, tuleb mitmesse kotti pugeda ja nagu külma eest kaitsta. Enne kotti pugemist võib seda lõkke ääres veidi soojendada või hoopis ise ümber lõkke joosta ja keha soojaks teha. Kuna võõras kohas võib olla raske uinuda, on hea, kui keegi ka unejuttu räägib. Ainult tulevalvur peab erinevate nippidega end ärkvel hoidma.

Hommikud on täis emotsioone

Kui öised väljakutsed seljatatud, on hommikuti lõkke ümber kogunedes hea öistest seiklustest pajatada. Ütleb ju vanasõnagi, et öös on asju. Ka seekord oli igapäev rääkida lugu oma öistest läbielamistest. Näiteks läksid öösel ühes telgis lae alla kuivama riputatud sokid jäänud ja neid ei saanud sealt enam kätte. Teises kuuldi huntide ulgumist. Õues magajad kuulsid hoopis traktoreid sõitmas või oli see hoopis kellegi norskamine, täpselt ei teatud. Iga osaleja jagas oma kogemusi, kuidas ta öösel külma vastu võitles. Hommik on hea aeg kokkuvõtete tegemiseks ja arutamiseks selle üle, mis aitas keerulised olukorrad üle elada, millistest asjadest puudust tunti ja mida kindlasti järgmisele retkele kaasa võtta. Mida suuremad väljakutsed, seda paremini ollakse järgmisteks seiklusteks valmistunud.

Asjad kokku ja koju

Asjade kokku pakkimine läheb tavaliselt kiiremini kui ettevalmistused, ainult nüüd võtavad asjad varasemast

rohkem ruumi. Kodus rahulikult pakkides on aega asju sättida ja sobitada, kuid metsas lähevad asjad kotti suvalises järjekorras ja lukud enam kinni ei lähe. Ka jääs telgid ei mahu enam nii hästi kottidesse. Juba kodus pakkides tasub igasse kotti natuke rohkem ruumi jätta. Telkimisalt lahkudes tuleb meeles pidada, et lõke oleks kustunud ja prügi kaasa võetud. Looduses liikuja teab, et kõik mis metsa kaasa võetakse, tuleb ka sealt ära viia. Teel koju hakkasid retkelised juba unistama kuumast saunast ja pehmest voodist.

Pärast retke jäävad head mälestused

Koju saabudes läheb uue olukorraga harjumiseks natuke aega, peab aklimatiseeruma, nagu asjatundjad ütlevad. On harjumatu, et vesi tuleb kraanist ja selle keetmiseks peab ainult kiirkeedukannu nuppu vajutama. Samuti istuda pehmele diivanile, paljajalu ringi käia ning magama minnes võib käed ja jalad teki alt välja pista. Kui matkal ei käiks, ei oskaks selliseid lihtsaid asju hinnata. Pärast talvist retke tunduvad kõik siseruumid liiga palavad, jalad on kogu aeg soojad ja põsed õhetavad. Ka söögiisu on palju suurem kui tavaliselt. Retkel osalejad kirjeldasid, et järgmisel päeval sõid nad kodus külmkapid tühjaks, avasid aknaid ja magasid kauem kui tavaliselt. Kuigi talvised tingimused olid rasked, taheti jälle metsa minna ja ennast uuesti proovile panna. Ka lapsevanemad lubasid järgmistele retkedele kaasa tulla.

Mida talvel metsas ööbimine osalejatele annab?

Väljasõidud loodusesse toidavad alati osalejate seiklushimu, annavad uusi teadmisi ja kogemusi. Kuid sellele lisaks paneb see osalejaid oma tegevusi rohkem läbi mõtlema. Uksest välja minnes ei piisa ainult rahakoti ja telefoni tasku pistmisest. Kõik situatsioonid tuleb peas läbi käia, hinnata ohtusid ja teha ettevalmistused nii planeeritud tegevusteks kui ka ootamatusteks. Noored, kes osalevad matkadel, saavad olulised kogemused igapäeva elus ette tulevate olukordade lahendamiseks. Noori ei heiduta voolukatkestus või vaba aeg ilma telefonita. Kui kraanist ei tule vett, oskavad nad lund sulatada, ei karda metsas asjal käia ja pesevad end kasvõi lumega. Loodus arendab noorte fantaasiat, leitakse endale ise tegevusi ja igavust ei tunta. Rakvere vallal on vedanud, et siin tegutsevad kogenud ja vabatahtlikud matkajuhid, kes suurima rõõmuga Arkna matkaringis osalejatele ja teistele loodushuvilistele noortele eluks vajalikke oskusi õpetavad.

Matkasell Oliver.

FOTOD: SIRLE PIHLAK

MIDA TEEME

Meite küla ralliässad

ANNIKA AASA
toimetaja

Rakvere vald on rikas motosporti tegijate poolest, olgu selleks siis rikkalikku adrenaliini pakkuvad sõidurajad ja elamuste rohked võistlused, pörisevad punnvorrid või krossitsiklid. Uurime pisut lähemalt, kes meil toimetamas on.

Punnvorride tegemiste teadasaamiseks sain jutule Aimar Parmuga, kes on tõeline entusiast ja valmis alati koostööks. **Punnvõrr MTÜ** tegeleb motohuvilistega, kellele toob sädeme silma bensiini lõhn ja vana RIGA sääreväristaja. Arusaadavalt on tegu väga plahvatusohtliku seguga! See masin on saanud legendiks oma olematu töökindluse poolest ning enamus aega sellest hobist kulubki masinate putitamisele. „Meie missiooniks on tuua need visad mehhaanikud garaažinurgast välja mõõtu võtma ja ilmarahvale vaatamiseks,“ sõnas Aimar. Kuigi Punnvõrr MTÜ tegutseb Rakvere vallas Levalas, toimuvad võistlused üle vabariigi ning osa võtma on alati ooda-

Minid Kuningamäe võistlusel.

Sargvere sääru.

tud nii noored-vanad, kui ka algajad-oskajad. Kogu võistluskalender on üleval kodulehel, mis sisaldab nii kestvussõite kui ka sprinte. Punnvõrr MTÜ ehk Levala Motoklubi ülesandeks on siduda kokku piirkondlikud korraldusmeeskonnad

ning pidada värskena kodulehte ja aastakalendrit. Sama oluline on see, et motoklubi osaleb võistlustel alati arvuka esindusega. „Selle aasta plaanid on tehtud optimistlikud, mis sisaldavad jällegi meie vapiüritust ehk 24-tunni

24 h sõit Maidla Le mans.

kestvussõitu. See saab toimuma 11.–13. juunil Kohtla-Järvel,“ oli eestvedaja optimistlik.

Esimene kestvussõit punnvorridel toimus Levalas 2010. aastal, mil sõideti prooviks kolm tundi. Suure huvi tõttu toimus võistlusi

aina veel ja kestvus läks järjest pikemaks. 2013. aastal leidis aset esimene 24-tunni sõit Maidlas, Ida-Virumaal. Tegemist oli Eesti esimese motoriseeritud ööpäeva sõiduga. Sellest võttis osa võistlejaid nii Soomest, Lätis, Saksamaalt

kui ka Hollandist. Starti läks üle 40 võistlusmasina ning kuna meeskonda kuulub kuni neli liiget, oli motosportlasi vahetustega rajal üle 150ne. Ööpäeva sõite on senini aset leidnud veel Mõisakülas 2014, Kuusalus 2016. ja Otepääl 2018. aastal. Muuhulgas on võidu kihutatud ka Pärnus Auto24ringil ning peetud maha Eesti Monaco etapp ehk Rakvere linnasõit.

„Üheks olulisemaks ülesandeks peame noorte ja algajate kaasamist. Selleks on meil võistlusformaad Minide sõit, kus pääsevad 20 minutiks rajale kuni 13-aastased osavõtjad 50 cm³ kahe rattalisel, noorimad on alles 3–4-aastased. Selles võistlusklassis on osavõtjate arv tõusuteel ning pikemas ravis on stardipaugu saanud isegi 19 noorsportlast,“ lisas Aimar rõõmsalt. „Tulevikult loodame, et jagub puhast õhku nii võistlejatele kui ka võrridele, saaksid toimuma planeeritud üritused ning rõõmusära jätkuks võistlejatele, ergutajatele, toetajatele kui ka korraldajatele!“, lisas Aimar.

Lisainfo MTÜ Punnvõrr kohta www.punnvorr.ee

Lasilas toimetab **Viru Motoklubi**, mis loodi 2018. aasta lõpus. Nende eesmärgiks on edendada motosporti, korraldada jääraja võistlusi, käia oma väikse pundiga koos, remontida ja ehitada võistlusautosid.

Motoklubi tegemisi jagas minuga Mihkel Kangur. „Selle aasta võime juba pea-aegu kordaläinuks lugeda. Enne jäärajahooaja algust soetasime klubile vana vene klassiku – kolhoosi bussi Kubani. Ehitasime sellest endale n-ö staabi, kuhu kõik võistluse korraldamiseks vajalik inventar sisse panna. Masin liigub täiesti omal jõul ja iga võistluspäeva hommikul on see esimene,

mis võistluslale kohale vurab,“ nentis Mihkel.

Sel aastal on juba seljatatud Viru karikasari, mis toimus kolmel rajal, neljas etapis – Lasilas, Laekveres, Võhus ja viimane jälle Lasilas. Koostöös Eesti Autosporti Liiduga 27. veebruariks plaanitud sõit lükkub ilmaolude tõttu märtsikuuksse, kus saab toimuma Agrimet Viru Sprint 1+1 ja numbrid 1+1 tähendavad, et kiiruskatseid on 2. Esimene katse sõidetakse Rakvere valla avalikul teel ja teine Viru Motoklubi poolt põllule rajatud jää- ja lumerajal. See oleks klubile seni kõige suurema kaliibriga üritus.

„Rääkides tulevikust, siis kui vähegi talve, teeme igal aastal raja, mis saab olema eelmisest erinev, kuna rajatakse uuele põllule. Samuti loodame, et Viru sprint saab sooja vastuvõtu ja leiab EALi kalendris iga aastast oma kindla koha. Soov on veel mõni põnev projekt käsile võtta, nagu on meie meeskonnale väga kalliks saanud Kuban,“ rääkis Mihkel optimistlikult.

Loodan, et motoklubi tegemisi saadab edu ning talved jäävad aastast aastasse kestma.

Viru Motoklubi tegemistel saad pilku peal hoida Facebooki vahendusel.

Esiplaanil Viru Motoklubi staap - kolhoosibuss Kuban.

FOTO: HEIKO KUDI

Tarmo Tomingasega teeme juttu Tõrma kandi tegemistest. Hetkel on organisatsiooni ärinimi loomisel, kuid tulevikus saab selleks olema **Tõrma Rallirada MTÜ** ning sihiks ralliraja korraldamine, kus noored saavad proovida ja harjutada autoga sõitmist ning edasijõudnumad natuke kiiremaid ralliringe teha. Sellel aastal plaanitakse kõik külmad ilmad ära kasutada, et talverallit sõita. „Kuna me alles alustame, siis suuri kordaminekuid

veel ei ole, kuid hea seegi, et rallirajal sai harjutada. Rakvere vallaga käivad hetkel ühe kinnistuga seoses läbirääkimised, et saaksime rallirada korraldada terve aasta, hetkel on rada projekteerijate taga,“ kõneleb Tarmo lootusrikkalt.

Tõrma Rallirada on selleks aastaks küll suletud, kuid silma tasub peal hoida nende Facebooki lehel, et uued ettevõtmised märkamata ei jääks.

Tõrma rallirada.

FOTOD: TARMO TOMINGAS

Mittetulundusühing

Rallirada on MTÜna registreeritud 2011. aastal ja nende raja leiab Mäda-pea külast Aru kinnistult. MTÜd pikaaegselt vedav Õne Tamm võib tegemiste üle uhkust tunda. Ralliraja peamiseks tegevuseks on võistluste korraldamine, vastavalt ilmaoludele ning püütakse ka sõiduhuviliste rada lahti hoida.

Suurematest sündmustest on seljataha jäänud 2012. aastal nende rajal toimunud EMV veoautokrossi II etapp, 2016. Punnvõrri sõit ja valla 25. sünnipäev. Rallirada ise korraldas 2019. aasta talvel Gardenistas karikasarja, mis koosnes viiest etapist. Kahel viimasel aastal on nende vedada Rakvere Romuring.

Lisaks on kirjutatud projekte, millest Leaderi abil soetati 2017 hooldustehnika (traktor, niiduk, sahk).

„Ees on ootamas septembris Romuralli, suvel väiksemad sprindivõistlused nii oma rajal kui ka Kehalas. Paar mõtet on veel, aga vaatab kuidas nendega läheb,“ jääb Õne salapäraseks.

„Lisaks korraldame igal aastal ca 6–7 sprindivõistlust. Mitmed klubid on

FOTO: JANEK PAKASSAAR (JANEKI RALLIFOTO)

käinud meil ka oma talvepäevi korraldama, on sünnipäevi peetud ja paljud lapsed on saanud oma autosõidukogemuse, kus

on päris rallikaga sõitu tehtud ja püütud noortele esimesi näpunäiteid jagada. Muidugi võime me eputada ka sellega, et meie rajal on

sõitmas käinud Margus Murakas, isa ja poeg Gross ning Ott Tänak. Samuti on meid leidnud Maahommi-ku võttebrigaad, mis pistis

FOTO: TAIVO TREUMUTH/T.T. PHOTO

meist jupikese 2018. aastal isegi telepurki,“ lisab Õne.

Tuleviku eesmärgiks on rohkem noortes seda sõidupisikut süvendada ja saada nn rendiauto/autod, mida soovijatele sõiduuskuste lihvimiseks pakkuda. Muidu jätkatakse

ikka oma tavapäraste tegemistega ja ollakse avatud uutele ideedele.

Mittetulundusühingu Rallirada tegemistega saad olla kursis Facebooki lehel.

Aluvere Ring MTÜ

tegemistest räägin Guldar Kivroga. Nende rada asub Aluvere karjääris Paekarjääri kinnistul. Oma seitsme tegevusaasta jooksul on nad ehitanud rada ja infrastruktuuri, võidelnud liigkuivuse ja -niiskusega, olles väga palju ehitanud ja arendanud. Käesoleval aastal ollakse nii kaugel, et saadakse aasta läbi probleemideta võistlusi korraldada. On ju MTÜ tegevusteks aastaringne rahvasprindi ja rahvakrosside korraldamine. Lisaks pakuvad nad korraldajatele raja rentimise võimalust suuremate või väiksemate autospordivõistluste, firmapäevade või miks mitte ka teiste mootorspordi võistluste korraldamiseks. „Lastevanematele oleme pakkunud võimalust tulla oma võsukestele õpetama autosõitu kinnisel rajal. See on osutunud populaarseks ja seda kasutatakse väga palju. Tulevikus soovime omalt poolt pakkuda ka autot, millega turvalist sõitu teha,“ tutvustab Guldar.

Käesoleva aasta plaanid on suured – 24. veebruaril

FOTOD KEIDA KEREM

toimus esimene suurvõistlus, kus tulid kokku Eesti autospordiselskonnad, et võidu sõita. „Saime sellel aastal üle-eestilise karikavõistluse korraldamise õigused ja see on osa suuremast võistluste sarjast. Sama sari toimub ka Põltsamaal Piiraja rajal ja Viljandimaal Raasilla rajal. Meil toimub kaks etappi – üks talvel ja teine suvel,“ räägib Guldar rõõmuga. Lisaks on plaanis korraldada rahvusvaheline krosskartide võistlus ja ehk pühendada üks päev puhtalt krossi sõitmisele, kuhu tuleksid siis krossikardid, Extreme-klassi bagid ja erinevad sõiduautoide klassid. Täpsem kava on alles kok-

ku panemisel, kuid soovitakse tuua aastas Rakvere valda umbes 5000 autospordituristi, mis annaks vallale võimaluse neile müüa ka teisi teenuseid.

„Juba käesoleval aastal tahame korraldada Lääne-Virumaa meistrivõistlused või karikavõistlused sprindis ja autokrossis. Kindlasti tahame tuua piirkonda palju võistlussarju, ise korraldada kõikidele autospordi sõpradele mitmeid võistlusi ja kindlasti muutuda rahvusvaheliselt tuntud autospordi keskuks,“ vaatab Guldar optimistlikult tulevikku.

Aluvere Ringi tegemistega saad olla kursis Facebooki lehel.

Tuhanded külad, tuhanded talud laiali Eestimaal ...

Uhtna valiti sel aastal Lääne-Virumaa aasta külaks

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja,
Uhtna kandi elanik

Missugune ta siis on,
see MEIE UHTNA?

Vikipeedia andmebaas annab sissejuhatuseks napisõnalise selgituse: „Uhtna on alevik Lääne-Virumaal Rakvere vallas. Enne omavalitsuste haldusreformi 2017. kuulus alevik Sõmeru valda. Uhtna nimetati alevikuks 2007. aastal.” Rahvaarvuks annab valla koduleht 1. jaanuari seisuga numbri 323. Kui sellel lisada Uhtna kandi, ehk siis ümberkaudsete külade inimesed, kes samuti Uhtna eluga rohkem või vähem seotud, saame arvuks 737.

Mis meil on?

Kool, lasteaed, hooldekodu, raamatukogu, noortekeskus, külaväljak, staadion, jõusaal, spordi-, mängu- ja virgestusväljakud, discolfirada, Uhtna pood, Estrus Steel OÜ, Kopar Baltic, Uhtna Puit OÜ... Lisaks sellele naisseltsing, MTÜ Uus Uhtna, erinevad taidluskollektiivid ... See on vaid loetelu, kuiv statistika.

Tegelikult peitub Uhtna olemus hoopiski Jarek Kasari sõnumis: „Mu inimesed minu rahvas mu seltskond mu inimesed siin

seal kõikjal igalpool ...” Ja MEIE INIMESED. Need, kelle kaaskirjutaja, Uhtna kandi elanik

Uhtna kandiga seonduvad mõisteid nagu ...

Järjepidevus

Aastakümneid on Helle Pikkoja eestvedamisel tegutsenud Uhtna naisseltsing. Tõsi, praegust olukorda arvestades on nende panus tagasihoidlikum, kuid nad on olemas, nende peale saab kindel olla. Tegelikult on ju nii, et tihtilugu piisab ka toetavast hoiakust, heast sõnast ja mõttest, et päike pilve vahelt taas paistma hakkaks. Lisaks ühendab seltsingu tegevus erinevas vanuses kogukonnaliikmeid ja mitte ainult naisi.

Meil on esimese ümarmarguse juubelini jõudnud

MTÜ Uus Uhtna ja selle juhtfiguur Margit Lichtfeldt. MTÜ on võtnud oma südameasjaks tervislikud eluviisid, pereüritused, sportlikud ettevõtmised ja erinevad koolitused. Kokkusaamised on olnud alati rahvarohked ja pakkunud osalejatele positiivseid emotsioone. Tänu eestvedajate järjekindlusele on võimalus lennutada kettaid discolfirajal, trikitada rullarambil, anda musklitele tööd jõusaalis ja trimmida keha erinevate vahendite abil võimaldas.

Meil on raamatukogu ja Inge Pikkoja, kes pole pelgalt raamatukogu direktor vaid ka juhendaja, nõuandja, õpetaja, kuulaja ... Raamatukogu on kohtumiskohaks suurtele ja väikestele, vanadele ja noortele. Siin on tallel nii digitaalselt kui paberkandjatel meie kodukandi ajalugu, tegemised, lood ja elud mida kogukonnaga jagatakse.

Samasse kategooriasse, ehk siis järjepidevuse mõiste alla kuulub ka Uhtna kultuurielu. Jah, puhkpill on hetkel ehk pausil, kuid mandoliin ja Jaanus Põlder on olemas. Pakun, et nii mõnegi mängija pilli on sõrmitsenud nende isad või esiisad. Uhtna naiskoor tegutseb Elina Peri ja Mirja Marksoni taktikepi all ja pakub laululustiga ehedaid

elamusi nii kooskäijatele kui ka publikule.

Oma 65. tegutsemisaastale on lähenemas Uhtna rahvatants, millest viimased 25 kuuluvad naisrühmale Tantsumaias ja vanarahva ütlus „Hea laps kes hästi tantsib, parem veel, kui paigal püsib,” meile ei kehti, sest ka piirangute ajal tehti treeninguid õuetingimustes kõiki reegleid arvestades ja tantsutahe püsib.

Koostöö

Kool ja kodud, lasteaed ja kodud, lasteaed ja kool, kool ja raamatukogu, lasteaed ja raamatukogu, noortekas ja kool, kool ja hooldekodu ... Oktoobrikuulise rahvamajade päeva reklaamüritusel andsid meie taidluskollektiivid seltsis selge sõnumi, et mitte maja ei liida, vaid inimesed liidavad kogukonda. Meie kohalikud peod on alati rahvarohked, olgu toimumiskohaks külaväljak või koolisaal.

Meie tugevuseks on inimesed – eestvedajad, tagantõukajad, öla allapanijad, kaasatuliijad, toetajad, publik ... – MEIE INIMESED!

Aitäh teile, et te olemas olete!

UHKE ON OLLA UHTNAKAS!

Märt Treier Näpi koolis

Noorte riskikäitumise ennetamise koolitus „KASPARI LUGU”

ANNELI MEIBAUM
Näpi kooli huvijuht

28. jaanuaril tõi koolitaja ja ajakirjanik Märt Treier Näpi kooli 7–9. klasside õpilasteni tõsise ja mõtlemapaneva teema huvitava koolituse kaudu. Tegu oli noorte riskikäitumise ennetamise koolitusega „Kaspari lugu”.

Ilmekate näidete varal rääkis Treier tänapäeva noortest, pidutsemisest, alkoholist ja sellest, millised võivad olla riskikäitumise tagajärjed. Koolituse eesmärk on aidata kaasa liikluses vigasaanute ja hukkunute arvu vähendamisele põhikooli noorte seas.

Koolituse käigus näitena esitatud lühifilm „Kaspari lugu”, pani noori enda valikute üle tõsisemalt mõtlema.

9. klass riskikäitumise ennetamise koolitusel. FOTO: ANNELI MEIBAUM

Märt Treier koolitusel. FOTO: ANDRES LILLEMÄGI

9. klassi õpilased andsid koolitusele järgmise tagasiside:

Andres: „Oli naljakas esineja ja tõsine lugu. Hoian oma sõpru, mis võib juhtuda, kui tarbid alkoholi ja sõidad autoga. Koolitus meeldis mulle väga!”

Roger: „Mulle meeldis esineja juttu kuulata. See pani mõtlema. Õnneks on mul vähemalt üks tõeline sõber, kellele hädaolukorras loota!”

Siim: „Mulle täitsa meeldis see tund, kahju sellest Kasparist. Kunagi ei tohi purjus peaga sõita, sest kunagi ei tea, mis juhtub. Ei taha invaliid olla. Kokkuvõtteks ütlen, et hea oli.”

Eeva: „Mulle väga meeldis see lugu, väga kahju on inimestest, kes on invaliidid. Mul on ka tuttav, kes on ratastoolis, aga tal õnneks väga midagi hullu ei ole, saab ise enda tegemistega hakkama. Ise väga ei tahaks olla selles olukorras.”

Sten: „See lugu tegi väga mõtlikuks, sest mul endal on ka lähedasi, kes on ratastoolis. Ma saan nende muredest väga hästi aru.”

Täname Märt Treierit ja Transpordiametit, et nad on võtnud aastaid südameasjaks koputada noortele ja kogu ühiskonnale südamele, et igaüks meist annaks oma parima liikluses riskikäitumise vähendamiseks.

SPORDIST

9. veebruaril toimus Sõmeru aleviku tervise- ja suusarajal Rakvere valla ja Viru-Nigula valla ühine suusavõistlus. Käredest pakasest hoolimata oli võistlema tulnud ligi 90 last viiest erinevast koolist. Esindatud oli Sõmeru, Aseri, Lasila, Uhtna ja Kunda kool.

Loodame, et valdade vahelisest suusavõistlusest saab traditsioon.

FOTO: MARIO MIKVERE

kelgud ületasid finišisirge 8 sekundiga ning pikima liu puhul oli sõiduvahendite piiriks vaid teise territooriumi aed.

21. veebruaril toimus Sõmeru aleviku kelgumäel Rakvere valla esimene ise valmistatud ja tuunitud kelgude võidusõit „Libe liug”. Võistlusest võttis osa 16 võistkonda ja erilisel võistluskelku. Pärast sõiduvahendite tutvustust valis 5-liikmeline Rakvere vallavalitsuse liikmetest koosnev žürii välja kolm kelku, mis pälvisid disaini eripreemiad. Kiireimad

Vallavolikogus otsustati

17. veebruaril

- Kinnitada Rakvere valla noortevolikogu liikmetele makstava hüvitise suurus.
- Algatada Rakvere vallas Aluvere külas Veskinurga kinnistu detailplaneeringu koostamine.
- Kinnitada määrusega nr 81 Rakvere valla 2021. aasta eelarve.

Rakvere valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimus perioodil 11.01-10.02. Rakvere valla veebilehel ja vallamajas ning Sõmeru, Uhtna ja Lepna raamatukogudes. Avaliku väljapaneku perioodil laekunud ettepanekutega on võimalik tutvuda valla veebilehel.

Üldplaneeringu eesmärk on Rakvere valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja üldiste arengusuundade määratlemine, maakasutuse ja ehitustingimuste (sh projekteerimistingimuste aluseks olevate tingimuste) seadmine ja täpsustamine ning seeläbi vallast atraktiivse elamis- ja ettevõtluspiirkonna kujundamine. Keskkonna mõju strateegiline hindamine selgitab, kirjeldab ja hindab üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja määrab vajadusel leevendusmeetmed, arvestades üldplaneeringu eesmärgi ja käsitletavat territooriumi.

Üldplaneering ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamine koostati koostöös Rakvere valla ja ASga Kobras.

Vallavalitsuses otsustati

3. veebruaril

- Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajav isik.
- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 715 eurot.
- Määrata Arkna tee 26c katastriüksusele uus lähiaadress Arkna tee 28b.
- Algatada Sõmeru alevikus Niidumäe kinnistul detailplaneeringu koostamine, kuid jätta algatamata keskkonnamõjude strateegilise hindamise koostamine.
- Kooskõlastada suurkaevu rajamine Taaravainu külas Künka tee 12 kinnistule.
- Kinnitada Näpi kooli struktuur ja töötajate koosseis alates 01.01.2021.
- Sõlmida Rakvere vallavalitsuse ja MTÜ FC Rakvere United vahel õpilaste huvihariduse ja -tegevuse rahalise toetuse leping.
- Muuta Rakvere vallavalitsuse ja MTÜ Rakvere JK Tarvas vahel sõlmitud Rakvere valla laste ja õpilaste huvihariduse- ja tegevuse rahalise toetuse lepingu lisa.
- Mitte rahuldada O.K. Neeruti ASi poolt esitatud taotlus uue õpilase lisamiseks nimekirja, kuna vallal puuduvad eelarvelised vahendid täiendavate õpilaste tasumiseks.
- Anda nõusolek MTÜle Viru Motoklubi korraldada üritus „Agrimet Viru Rahvasprint 1+1“ 27. veebruaril Lasila külas.
- Anda nõusolek MTÜle Rallirada korraldada üritus „MTÜ Ralliraja Karikasarja II etapp“ 13. veebruaril Aru kinnistul Mädaapea külas.
- Anda nõusolek OÜle Kah korraldada üritust „Murutraktori kestvuskross“ 6. märtsil asukohaga Tiigi tänav Sõmeru alevik.
- Kinnitada valla tänuplaadi ja tänukirja saajad.
- Jätta rahuldamata MTÜ Veltsi tall esitatud taotlus.

10. veebruaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 350 eurot ja hüvitada puudega isiku transporditeenuse kulud summas 225 eurot.
- Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajavad isikud, ühe puhul tasub omaosalusest puudujääva kohamaksu Rakvere vallavalitsus.
- Osutada eluruumi tagamise teenust abivajavale isikule ning sõlmida eluruumi kasutamiseks üürileping.
- Osutada abivajavatele isikule tugiisikuteenust ja isikliku abistaja teenust.
- Anda ehitusload küüni ümberehitamiseks laohooneks Kivi kinnistul Tõrma külas ning üksikelamu laiendamiseks ja abihoone püstitamiseks Niidu vkt 188 Päide külas.
- Anda kasutusload üksikelamutele Mirdimäe tn 15, 17 ja 19 Taaravainu külas.
- Väljastada projekteerimistingimused Puiestee tänava ümberehitamiseks 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja kohaliku

- tee 7701001 Puiestee tänava ümberehitamise eesmärgil asukohaga Puiestee tn L3 ja Puiestee tn L2 Sõmeru alevikus.
- Kinnitada 2020. aasta tegevustoetuse aruanded MTÜ Aluvere Ring summas 3500 eurot, Suusaklubi Telemark summas 2400 eurot ja MTÜ Uus Uhtna summas 370 eurot.
- Kinnitada osaliselt MTÜ Külast Külla tegevustoetuse aruanne summas 444,53 eurot ning pikendada kasutamata jäänud summa, 371,47 eurot, aruande esitamise tähtaega kuni 31.10.2021.
- Eraldada toetust MTÜle Uus Uhtna projekti „Korallküünla õpituba“ korraldamiseks summas 100 eurot.
- Puhastada Põhjakeskuse tee 7 kinnistul paiknev Tõrremäe küla piirkonda teenindav sademeveekraav ning sõlmida koostööleping kinnistu omanikuga.
- Kooskõlastada Lasila põhikooli sisehindamise aruanne.
- Kiita heaks taotlejate veesüsteemide valdkonna toetuse kasutamise aruannete esitatud kulud: summas 5106 eurot, millest toetust 3421 eurot ning omaosalust 1685 eurot; tasuda töö tegijale OÜ H.T.R toetussumma ja Riigi Tugiteenuste Keskusele tagasi kanda toetusvahendite jäägist riigipoolne toetus 60 eurot. Arunne summas 4188 eurot, millest toetust on summas 2805 eurot ning omaosalust 1383 euro ning tasuda töö tegijale OÜ H.T.R toetussumma.
- Eraldada reservfondist toetust abivajavale isikule kuluaruande põhisel katusenõu renoveerimiseks 5000 eurot ning nimetatud summa kanda üle teenuse osutajale OÜle TP Plekitööd.
- Osutada abivajavale isikule eluruumi tagamise teenust ning sõlmida eluruumi tagamise teenuse osutamiseks leping.
- Lubada kinnistu omanikule jäätmemahuti harvemat tühjendamist.

17. veebruaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 894 eurot.
- Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajav isik.
- Väljastati ehitusluba maagaasi jaotustorustiku laiendamiseks Haljala tee 17 teenindusjaam-tankla liitumiseks gaasitorustikuga Tõrremäe külas Väljavahi tee 6 ja Ratta kinnistu, Päide külas 23 Rakvere-Haljala tee.
- Algatada Rakvere vallas Tõrremäe külas Väljavahi tee 6 kinnistu detailplaneeringu koostamine.
- Korraldada avatud hankemenetlusega riigihanked „Sõmeru aleviku Tiigi tänava rekonstrueerimine“ ning „Uhtna põhikooli kõrvalhoone ruumide renoveerimine“.
- Anda nõusolek MTÜle Aluvere Ring korraldada üritus „Aluvere karikas 2021/Lõuna-Eesti karikas 2021 3. etapp“ 24.02. Aluvere karjääris ning eraldada toetust MTÜle Aluvere Ring projekti 2. etapi korraldamiseks 3600 eurot.

Ametlikud teated

Rakvere vallavalitsuse 03.02. korraldusega nr 49 algatati Sõmeru aleviku **Niidumäe kinnistu** detailplaneeringu koostamine ja kinnitati lähteülesanne ning 03.02. korraldusega nr 50 jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine oluliste keskkonnamõjude puudumise tõttu.

KSH algatamata jätmise otsusele eelnes eelhindang KSH koostamise vajaduse osas. Keskkonnaamet nõustus eelhindangu aruande järeldusega, et ei selgunud keskkonnamõjusid, mis oleks KeHJS §2² mõistes olulised.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on hoonestusala ja ehitusõiguse määramine, hoone ja rajatiste toimimiseks vajalike tehnosüsteemide ja juurdepääsutee asukohtade määramine jm kaasnevate detailplaneeringu ülesannete lahendamine. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 13,5 ha.

Detailplaneeringu lahendus ei muuda kehtivat üldplaneeringut. Planeeringualal kavandatakse välja arendada Sõmeru aleviku tervise- ja suusarajal asuv mäenõlv, mida saaks kasutada nii kelgu- kui suusamäena.

KSH algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda tööpäeval Rakvere vallavalitsuses Kooli tn 2, Sõmeru alevik.

Rakvere vallavalitsuse 17.02. korraldusega nr 88 algatati **Tõrremäe küla, Väljavahi tee 6 kinnistu** detailplaneeringu koostamine ja kinnitati detailplaneeringu lähteülesanne. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 1,6 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on krundi ehitusõiguse suurendamine äri- ja kaubandushoone ehitamiseks, samuti liikluskorralduse, teede ja tänavate maa-alade, heakorralduse, haljastuse, tehnovarustuse jms lahendamine.

Detailplaneeringu lahendusega muudetakse osaliselt kehtivat Tõrremäe küla, Väljavahi ratta 1, Väljavahi, Väljavahi elektri, Väljavahi kraavi, Väljavahi tee, Väljavahi pumba, Väljavahi lohu, Väljavahi künka ja Väljasaare ning riigi reservi jäetud Kikka maaüksuse detailplaneeringut (Osaühing A.V.R. Projekt, töö nr 375/0506, kehtestatud Rakvere vallavolikogu 22.11.2006 otsusega nr 23), kus Väljavahi tee 6 krunt on ette nähtud ärimaa sihtotstarbega, pindalaga 12 639 m², hoonete lubatud ehitusalase pindalaga 2000 m², hoonete lubatud arvuga 1, hoonete lubatud korruselisusega 2 ja hoonete lubatud kõrgusega 10 meetrit. Kehtivas Rakvere valla üldplaneeringus (kehtestatud Rakvere vallavolikogu 21.04.2010 määrusega nr 4) on maaüksusele määratud perspektiivse ärimaa sihtotstarve. Taotletava detailplaneeringu lahendus ei muuda kehtivat üldplaneeringut.

Planeeringualal kavandatakse suurendada ehitusalust pinda 2000 m²-lt 4000 m²-ni äri- ja kaubandushoone ehitamiseks. Hoone on kuni 2-korruseline, suletud brutopinnaga kuni 6000 m². Hoonete maksimumkõrgus on 10 m. Juurdepääs on planeeritud rajatavalt avaliku kasutusega Väljavahi teel L2 kaudu. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemid on kavandatud lahendada ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemist. Parkimine on kavandatud kinnistustisene, kohtade arvuga 48.

Jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine vastavalt KeHJS § 35 lg 5 alusel eeldatava olulise keskkonnamõju puudumise tõttu.

Rakvere Vallavolikogu 17.02.2021 otsusega nr 9 algatati **Aluvere küla, Veskinurga kinnistu detailplaneeringu koostamine** ja kinnitati detailplaneeringu lähteülesanne. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 6 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on planeeringuala jagamine, maa sihtotstarvete muutmine ning kinnistutele ehitusõiguse määramine äri- ja/või kaubandushoonete ning tankla ehitamiseks. Planeeringualal kavandatakse kinnistu jagamine väiksemateks ärimaa sihtotstarbega kinnistuteks ning meile ehitusõiguse määramine äri- ja kaubandushoonete, tankla ja parklate ehitamiseks. Äri- ja kaubandushoonete hoonestusalade pindalad on vahemikes 2000–3000 m². Juurdepääs on planeeritud Pärnu–Rakvere–Sõmeru asuval rajatavalt Sõmeru ringristmikult ning perspektiivse juurdepääsuna Näpi tee kaudu. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemid on kavandatud lahendada ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemist. Parkimine on kavandatud jagatavate kinnistute sisese. Kavandatakse rajada ka eraldi parkimisala raskeveokitele.

Kuna detailplaneeringut menetletakse üldplaneeringu põhilahendust muutva detailplaneeringuna, tuleb teostada eelhindang keskkonnamõju strateegilise hindamise kohta lähtudes „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

Detailplaneeringute materjalidega on võimalik elektrooniliselt tutvuda Rakvere valla veebilehel: www.rakverevald.ee/algatamine-ja-menetlemine

Aeg on valmistuda loomatoetuste taotlemiseks

2.märtsil algas PRIA loomakasvatuse otsetoetuste taotluste vastuvõtt. 2021. aastal saab taotleda piimalehma kasvatamise otsetoetust (PTK), piimalehma kasvatamise otsetoetust Saaremaal, Hiiu- ja Muhus, Kihnus ja Ruhnus (PTK2) ning ute ja kitse kasvatamise otsetoetust (UTK).

Taotlemisest

Kui taotluse esitab e-PRIAs taotleja esindaja, siis on oluline, et talle on antud volitus, mille saab vormistada e-PRIAs või soovituslikul vormil, mis on kättesaadav veebilehel www.pria.ee. Erandina (kui ei ole võimalik volitusi anda PRIA iseteeninduskeskkonnas, digitaalselt allkirjatatult või paberil) saab volitusi taotluste esitamiseks anda ka telefoni teel. Kui taotlejal ei ole arvutit, aga ta soovib toetust taotleda, saab enda eest taotlusi esitama volitada usaldusväärset isikut pöördudes PRIA poole registrite osakonna infotelefonil 731 2311.

Teenindusbüroodes aeg kindlasti eelnevalt broneerida

e-PRIA kasutamise osas on võimalik abi saada ka PRIA maakondlikes teenindusbüroodes. Büroosse tulekuks tuleb eelnevalt broneerida aeg PRIA kodulehel <https://web.pria.ee/broneering/> või telefoni teel. Teenindusbüroode kontaktid telefoni teel aja broneerimiseks leiab PRIA kodulehelt <https://www.pria.ee/teenindusbuurood>. Bürood on avatud E-K kell 9-16, neljapäeviti ja reedeti on teenindusbürood suletud.

Loomatoetused 2021. aastal

Piimalehma kasvatamise ning ute ja kitse kasvatamise otsetoetuste taotlusi saab esitada

kuni 22. märtsini ja hilinenult kuni 16. aprillini, kuid sel juhul vähendatakse toetust 1% iga hilinenud tööpäeva kohta. Taotlusele loomade arvu ei märgita, vaid piisab taotlemise märkest. Toetust makstakse ajavahemikul 2. märtsist kuni 8. maini taotleja nõuetekohaste loomade arvu aritmeetilise keskmise alusel. Arvestamise aluseks võetakse loomade arv põllumajandusloomade registri andmete põhjal ajavahemiku iga päeva kohta.

- Piimalehma kasvatamise otsetoetust (PTK) saab taotleda loomapidaja, kes põllumajandusloomade registri andmetel kasvatab 2. märtsist kuni 8. maini igal päeval määruks reguleeritud asukohas üht kuni 400 piimalehma. Sel ajavahemikul ei tohi olla ühtki päeva, mil registri andmeil pole taotlejal ühtki nõuetekohast piimalehma või on arv üle 400. Mõlemal juhul kaotab taotleja õiguse toetust saada.

- Piimalehma kasvatamise otsetoetuste (PTK ja PTK2) puhul peab loom, kelle kohta toetust taotletakse, olema nõuetekohaselt identifitseeritud, põllumajandusloomade registris registreeritud ning olema vähemalt alates 2. märtsist piimalehm. Kõikide karjas olevate piimalehmadega toimuvatest sündmustest peab teavitama põllumajandusloomade registrit ettenähtud aja jooksul. Hilinenud teavituste korral ei loeta looma toetusõiguslikuks.

- Ute ja kitse kasvatamise otsetoetust saab taotleda loomapidaja, kes registri andmetel kasvatab 2. märtsist kuni 8. maini igal päeval 10 kuni 100 utte ja/või emakitse. Kui taotleja peab oma karjas rohkem kui 100 nõuetekohast utte või emakitse, siis makstakse toetust 100 nõuetekohase ute ja emakitse eest. Loomad, kelle kohta toetust taotletakse, peavad olema nõuetekohaselt identifitseeritud,

põllumajandusloomade registris registreeritud ning peavad olema vähemalt 2. märtsiks 10 kuu vanused. Kõikide karjas olevate uttede ja emakitsedega toimuvatest sündmustest peab teavitama põllumajandusloomade registrit ettenähtud aja jooksul. Hilinenud teavituste korral ei loeta looma toetusõiguslikuks.

Loomatoetuste taotleja peab terves oma majapidamises täitma nõuetele vastavuse nõudeid (vt PRIA kodulehel www.pria.ee/infokeskus/nouetele-vastavus). Kuna nõuetele vastavuse küsimustik on pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse osa, tuleb loomatoetuste taotlejal 2.-21. maini 2021. a esitada e-PRIA kaudu lisaks ka pindalatoetuste taotlus.

Iga toetuse täpsed tingimused on kirjas vastava toetuse meetme määruks. PRIA veebilehel on toetuste kohta kokkuvõtlikud tutvustused ning viited lisamaterjalidele.

Toetuste taotlemine e-PRIAs

Eelmistel aastatel esitati loomatoetuste taotlusi vanas e-PRIAs, aga alates 2021. aastast alustatakse loomatoetuste taotluste esitamist kohe e-PRIA avalahelt. Peale e-PRIAsse sisselogimist <https://epria.pria.ee/> saab kohe avalehelt alustada taotluse esitamist: Taotlemine Esita toetust taotlus Loomatoetused. e-PRIA kuvab igale kliendile tema taotlemisel aluseks olevad andmed. Taotluse täitmisele annab e-PRIA taotluse täitjale võimalikest vigadest teateid ja juhib täitmist vajavatele lahtritele tähelepanu juba enne taotluse esitamist. Vajadusel saab abi PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679.

Edukat taotlemist!

*Iga päev meie Aega on kantud –
mõni tuhmim on, mõni täis sära ...
Iga päeva, mis eluks on antud
peab täiega elama ära.*

Õnnitleme märtsikuu juubilare ja sünnipäevalisi

96. sünnipäeval

HILJA HÄRM Lasila

92. sünnipäeval

LIA KASENURM Sõmeru

90. sünnipäeval

ERNA ALLIKVEE Ubja

89. sünnipäeval

ANITA LEPPIK Aresi

88. sünnipäeval

AINO TOOM Varudi-Vanaküla

85. sünnipäeval

ANTS KANGUR Karunga

ÜLO SOPPE Arkna

LIIDIA REINMANN Veltsi

VALDO ILVES Sõmeru

MELAINE TIILEN Uhtna

83. sünnipäeval

VELLO KÄBIN Näpi

MARET SUVISTE Uhtna

MALLE VAHESALU Uhtna

JUHAN PIKKOJA Uhtna

82. sünnipäeval

MAIMU KÄIVÄRÄINEN Veltsi

ELMA-AMALIE JUHANSON Sõmeru

MARIA VALGE Näpi alevik

LINDA OLDE Sõmeru alevik

81. sünnipäeval

MALLE-MARTA PAHKPUU Sõmeru

80. sünnipäeval

ADO KÜTT Uhtna alevik

AINO IVANOVA Roodevälja

VALDO EINMANN Ussimäe

MADIS MÄE Sõmeru

JAAN JÄRV Koovälja

AIME ZALITE Sõmeru

75. sünnipäeval

ARTUR KARRIK Sõmeru

MARI TIITSO Sõmeru

HELGA METUS Tõrremäe

MEELI KREITSVALD Ubja

70. sünnipäeval

ANDREI PETUHOV Sõmeru

JOHAN UTT Sõmeru

PEEP NURMELA Arkna

ÜLLE HANIOJA Sõmeru

MARE ALGPEUS Levala

Lääne-Virumaal tuvastati lindude gripp

Eriti ohtlikku lindude grippi nakatumine tuvastati Viru-Nigula vallas asuvas OÜ Telo Talus. Antud viirustüvi inimestele ohtu ei kujuta, kuid tekitab majandusliku kahju.

Valla linnupidajad, hoolimata lindude arvust, olge hoolivad ja täitke seatud nõudeid.

Selleks, et kaitsta oma kodulinde:

- hoia linde siseruumis ning väldi igasugust kokkupuudet metslindudega;
- ära lase kõrvalisi isikuid oma lindude juurde;
- enne lindude juurde minekut ja nende toitmist, pese käed ning vaheta riided ja jalanõud.

- juhul kui märkad ebataavalist suremust, siis teavita sellest veterinaararsti.
- välisriigist tohib linde ja haudemune tuua vaid veterinaarsertifikaadi alusel.

Linnugripi peamised sümptomid:

- harja, lokutite ja näopiirkonnas turse;
- isutus, uimasus kõhulahtisus;
- linnud hingeldavad ja hari ning lokuti muutuvad siniseks;
- munatoodangu järsk langus.

Mida teha kui leiate surnud linnu:

- Juhul, kui leiate hukkunud veelinde (haned, luiged), hulganisti surnud metslinde või surnud röövlinnu (kullid,

kotkad) korjuse, siis palume sellest teavitada helistades infotelefonil +372 605 4767. Kindlasti ei tohiks ise linde kokku koguda ning neid kuhugi toimetada, sellega võite viiruse levikut suurendada. Vajadusel võtab amet ka proovid.

- Kodulinnu surmast teavitada veterinaararsti, kellelt saad edasised suunised.

Lindude gripp kuulub eriti ohtlike loomataudide hulka ning põhjustab lindude massilist haigestumist ja suremust. Haiguse puhkemisel kehtestatakse karantiin, haiged ja haiguskahtlased linnud hukatakse ja hävitatakse. Seetõttu on eriti oluline, et kõik linnupidajad, kaasa arvatud hobilinnupidajad,

jad, järgivad bioohutusmeetmeid enda lindude kaitseks.

Operatiivset infot linnugripi ga seonduva kohta leiab PAT ameti veebilehelt ja Facebook kontolt.

Kui võtad oma kodusesse majapidamisse kanad, pardid või muud produktiivlindud, siis tuleb sellest PAT-ametit teavitada. Seda ka juhul, kui sa ei ole ametlikult talupidaja, vaid kasvatad kodulinde nn hobi korras. Nakkuste levikul on selline ülevaade väga vajalik ja amet saab lindude omanikuga kiiresti ühendust võtta ning edastada vajalikud juhised.

Tänuavaldus

Täname kõiki häid inimesi – külaelanikke, naabreid, tuttavaid, inimesi, kelle toetuse ja abiga saab vähehaaval hakata taastama ja üles ehitama Tõrma külas Aia kinnistul 1. veebruaril toimunud tulekahju tagajärjel elamiskõlbmatuks muutunud talumaja eluruumi ja põlengus hävinud katust. Kõrvalhooned hävisid tules täielikult. Tänu Päästeametile ei jõudnud tuli hävitada elumaja alumise korruse ruume.

Rakvere vallavalitsuse ja TP Plekitööd OÜ poolt osutatud esmane abi, toetus ja mõistev suhtumine on andnud jõudu ja lootust oma kodutalu taastamiseks.

Tänutundega Tõnis ja Luule

Disarad on sõnad,
mida siida ei suuda öelda.
Siis, kui hinges on mõrad
ja selgelt mõelda ei soenda ...

Mälestame

JELENA DUNETS	11.02.1940 – 11.02.2021 Ussimäe
TAMARA FOMINÕH	03.02.1932 – 12.02.2021 Sõmeru
SILVI PIHLAK	18.10.1948 – 13.02.2021 Lepna
MATTI KÜLMALLIK	29.10.1940 – 30.01.2021 Sõmeru

Vaktsineerimise karm tõde

Nagu levinud tõde siis, vaktsiiniga on kehvad lood. Perearstid on valmis tegetsema, kuid vaktsiine ei jätku. Vabariigi aastapäeva eel uurisin meie perearstilt Rita Uuetalult, kuidas meil vallas lood on. Veebruari lõpu seisuga on vaktsineeritud Uhtna hooldekodu elanikud ja töötajad, koolide õpetajad ja töötajad, 26 noorema riskigrupi inimest AstraZeneca vaktsiiniga. 3. märtsil lubati saata Pfizer/BioNTech vaktsiini vanemaalistele riskirühma inimestele vaktsineerimiseks, mida tuleb – 24 doosi nimistu kohta. Terve meie perearstikeskuse kohta teeb see 48 doosi. Seda on väga piinlikult

vähe, sest ainuüksi kõige kõrgema riskigrupiga inimesi on meil üle 200. Selline olukord teeb väga kurvaks. Teadlaste andmetel on mõlemad vaktsiinid väga head ja efektiivsed, sellekohaseid selgitusi jagasid Alar Hirsi ja Andres Merits 23. veebruari Vikerraadio Reportertunni saates (seda

vähe, sest ainuüksi kõige kõrgema riskigrupiga inimesi on meil üle 200. Selline olukord teeb väga kurvaks.

Teadlaste andmetel on mõlemad vaktsiinid väga head ja efektiivsed, sellekohaseid selgitusi jagasid Alar Hirsi ja Andres Merits 23. veebruari Vikerraadio Reportertunni saates (seda

on võimalik Vikerraadio lehel järgi kuulata).

Praegu on vajalik vältida kontakte, kanda maski ja hoolikalt käsi pesta.

Head inimesed, palun käituge seatud reeglite järgi, ärge olge ükskõiksed ja üleolevad, sellega võime seada ohtu meie kõige nõrgemad.